ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ			
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ		ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ	
ΕΤΗΣΙΑ	ΔΡ. 380	ΕΤΗΣΙΑ ΛΙΡ ΑΓΓΛ.	2
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	.. 200	ΑΜΕΡΙΚΗΣ ΔΟΛΛ.	15
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	.. 100	ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ	Μ. 50
		ΕΛΒΕΤΙΑΣ	F. S. 60

Η ΠΡΩΪΑ

ΤΙΜΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΩΝ	
ΕΜΠΟΡΙΚΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ Ο ΣΤΙΧΟΣ ΔΡ	5.30
ΤΡΑΠΕΖΙΚΑΙ » » »	6—15
ΘΕΑΤΡΩΝ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΩΝ / ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΑΣΚΕΔΑΣΕΩΝ	» 6.—
ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ	» 100-200

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Η ΠΡΩΤΗ ΤΗΣ κ. ΝΤΕ ΙΝΤΑΛΓΚΟ

Κάθε φορὰ ποὺ ἕνας ξένος διάσημος λυρικὸς καλλιτέχνης ἔρχεται στὰς Ἀθήνας νὰ τραγουδήσῃ μὲ τὰ στελέχη τοῦ Ἑλληνικοῦ μελοδράματος, μᾶς δίδεται ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστώσωμε τὴ λαχτάρα τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου γιὰ τὴ λυρικὴ σκηνή, μιὰ λαχτάρα ποὺ ὑπερπηδᾷ κι' ἐκμηδενίζει κάθε ἐμπόδιον γιὰ νὰ ἱκανοποιηθῇ. Ἔτσι καὶ προχθὲς τὸ βράδυ στὴν πρώτη ἐφετεινὴ ἐμφάνισι τῆς κ. Ντὲ Ἰντάλγκο στὴν «Τραβιάτα» τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» ἦταν πάλι ἀσφυκτικῶς γεμᾶτο ὁλόκληρο, καὶ τὸ ταμεῖον ἀναγκάσθηκε ν' ἀρνηθῇ θέσεις εἰς πλῆθος ἀνυπομονοῦντος κόσμου. Τὸ ἴδιο θὰ συμβῇ ἀσφαλῶς καὶ σὲ ὅλας τὰς προσεχεῖς παραστάσεις τῆς διασήμου Ἱσπανίδος καλλιτέχνιδος, ποὺ θὰ ἐμφανισθῇ ἐφεξῆς, ἐκτὸς τῶν γνωστῶν της ρόλων Τραβιάτας, Ροζίνας καὶ Τζίλδας, στὴν «Μανὸν», στὴ «Λακμὲ» καὶ στὸν «Ντὸν Πασκουάλε» γιὰ πρώτη φορὰ στὰς Ἀθήνας.

Ἡ Ἐλβίρα ντὲ Ἰντάλγκο εἶνε μιὰ ἀπὸ τὶς λίγες βασίλισσες τῆς λυρικῆς σκηνῆς, ποὺ συνεχίζει τὴν παράστασιν τῆς Πάττι, τῆς Νίλσον, τῆς Ζόνταγκ. Ὅταν τὴν βλέπῃ καὶ τὴν ἀκούῃ κανεὶς στὴν «Τραβιάτα» γυρνᾷ πίσω πολὰ χρόνια καὶ ἀναζῇ τὶς παλαιὲς δοξασμένες ἡμέρες τῶν φωνητικῶν θρύλων ποὺ μόνο μὲ τὴ φαντασία του γνώρισε. Γιατὶ στὶς σκοτεινὲς ἡμέρες τῶν καλλιτεχνικῶν μας καιρῶν ἡ λάμψις τῆς φωνῆς ἔσβυσε πλέον καὶ ἡ «καλλικέλαδος πηγὴ» τοῦ θείου αὐτοῦ δώρου φαίνεται πῶς στέρεψε στὴν ἐποχή μας. Αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ σύγχρονοι μουσικοὶ συνθέται κατεδίκασαν τὴν ἀνθρώπινη φωνὴ στὰ ἔργα τους. Τὰ τραγούδια τοῦ Ραβέλ, τοῦ Σατί, τοῦ Ρεσπίγκι, τοῦ Στραβίνσκη εἶνε γραμμένα γιὰ νὰ ψάλλωνται χωρὶς φωνή. Σχεδὸν μὲ μόνον ἀκέραιον τὸ μουσικὸν ὑλικὸν τοῦ καλλιτέχνου. Γι' αὐτὸ ἀπὸ ἕνα σύγχρονο ρεσιτὰλ οἱ ἀμύητοι τῆς νέας τέχνης καὶ οἱ νοσταλγοὶ τοῦ «μπὲλ κάντο» φεύγουν πάντα ἀνικανοποίητοι καὶ ἀπογοητευμένοι.

Μὰ ἡ μουσικὴ τοῦ Βέρδη εἶνε μιὰ πηγὴ ἀείρροη φωνῆς ποὺ κολπώνεται σὲ κύματα θεσπέσια γιὰ νὰ ξεσπάσῃ σὲ λαμπεροὺς πίδακας καὶ στὸ ἀφροστεφάνωμα τῆς μεγάλης τέχνης. Αὐτὸ εἶνε τὸ φωτερὸ μυστικό της ποὺ συντηρεῖ τόσα χρόνια τὴν φθισικὴ «Τραβιάτα» πάντα θαλερὰν καὶ ἀνθεῶσαν στὰ προγράμματα τῶν μεγάλων θεάτρων. Ποιὸς θὰ περίμενε τώρα μέσα στὸν ἴλιγγο τῆς ἀεροπλανικῆς ἐποχῆς μας καὶ τῆς μουσικῆς μηχανοποιήσεως, αὐτὴ τὴ συνεχῆ νεκρανάστασι τῆς ρωμαντικῆς ἡρωΐδος τοῦ Βέρδη—Δουμᾶ ποὺ διαδέχεται νικηφόρα στὶς παγκόσμιες λυρικὲς σκηνὲς τὶς ἡρωΐδες τοῦ Βάγνερ, τοῦ Ρίχαρδ Στράους, τοῦ Μότσαρτ καὶ τοῦ Ρίμσκη; Ἡ «Τραβιάτα» εἶνε πάλι τῆς μόδας στὶς ἡμέρες μας. Αὐτὸ εἶνε γεγονός. Μὰ λίγες, πολὺ λίγες, μετρημένες στὰ δάκτυλα τῆς μιᾶς χειρὸς εἶνε ἡ ἡρωΐδες ποὺ μποροῦν σήμερα νὰ τὴν τραγουδήσουν.

Στὴν πρώτη γραμμή τους εὑρίσκεται χωρὶς συζήτησιν ἡ Ἰντάλγκο. Συντηρεῖ ἀκέραια καὶ ὁλοκληρώνει στὴν τέχνη της τὴ φωτερὴ παράδοσι τοῦ Βέρδη. Στὴν ἐμφάνισί της εἶνε ἁγνῶς ρωμαντική, χωρὶς ψευδῆ τεχνάσματα ἀμφιβόλων συγκινήσεων. Καὶ τὸ τραγοῦδι της εἶνε τὸ πενταπλοῦν ἀπόσταγμα τῆς μεγάλης τέχνης τοῦ «μπὲλ κάντο» περασμένο ἀπὸ τὸ διϋλιστήριον μιᾶς μουσικωτάτης ψυχῆς. Ἡ Ἰντάλγκο εἶνε μιὰ μεγάλη cantatrice *καὶ μαζὶ μιὰ μεγάλη καλλιτέχνις. Ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἔπαιξε χθὲς τὴ 6' πρᾶξι μὲ τὸν πατέρα τοῦ Ἀλφρέδου, ἡ ἐκθαμβωτικὴ ἐμφάνισίς της στὴν γ' πρᾶξι, ὁ ἀριστοτεχνικὸς καὶ ἔξω ἀπὸ κάθε συμβατικότητα θάνατός της στὴν τελευταία πρᾶξι, τὸ ἐρωτόπαθο ξεψύχημα τῆς ὡραίας τῆς φωνῆς, ὅλα της τὰ κινήματα καὶ ἡ περήφανη κυριαρχία της στὴ σκηνὴ μαρτυροῦν τὴ γνησιότητα τῆς καλλιτεχνικῆς της σφραγῖδος. Μᾶς ἔδωσε μὲ τὸ αἰθέριο τραγοῦδι της ὅλες τὶς δονήσεις τῆς λύρας τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος τοῦ Βέρδη, καὶ ἀπὸ τοὺς λαμπεροὺς μετεωρισμοὺς τῆς ὑψηλῆς σοπράνο μετέπιπτε στὶς ἐκδηλώσεις τοῦ δραματικοῦ πάθους μὲ γεμᾶτες νότες τοῦ στήθους ποὺ εἶνε ἀποκλειστικὸν προνόμιον τῶν μεγάλων φωνῶν. Ἡ Ἰντάλγκο μὲ τὸ τραγοῦδι της φανερώνει στοὺς εἰδικοὺς πῶς κατέχει στὴν ἐντέλεια ὅλα τὰ μυστικὰ τῆς τέχνης της. Ἀλλάζει τὴν* émission *τῆς φωνῆς της ὁπότε θέλει καὶ ἡ ἐντύπωσις ποὺ προξενεῖ μὲ τὶς ἀπροσδόκητες αὐτὲς ἀλλαγὲς εἶνε καταπληκτική. Ὁ Ἑλληνικὸς κόσμος ἀπεθέωσε τὴν ἀγαπημένη του καλλιτέχνιδα, τὴν ὁποίαν γιὰ τρίτην φορὰν βλέπει τὰ τελευταῖα χρόνια στὰς Ἀθήνας.*

Κοντά της ὁ Ἐπιτροπάκης ἀνεδείχθη, ὅπως πάντοτε, ὁ ἰσότιμος καὶ ἰσοβάθμιος παρτεναῖρ μιᾶς μεγάλης καλιτέχνιδος. Γεμᾶτος εὐγένεια καὶ ἀριστοκρατισμὸ στὴν ὡραία του ἐμφάνισι, μὲ τὴν ἁπαλὴ βελούδινη φωνή του ποὺ ταιριάζει ἐξαιρετικὰ στὸ ρόλο τοῦ Ἀλφρέδου, ὅπως καὶ τοῦ Ἐδγάρδου καὶ τοῦ Ἀλμαβίβα, ὁ Ἕλλην λυρικὸς τενόρος μᾶς φανερώνει ἐπὶ πλέον ἕνα καλλιτεχνικὸ ἀταβισμό, τοῦ ὁποίου στερεῖται γενικῶς ἡ πρώτη αὐτὴ γενεὰ τῶν καλλιτεχνῶν μας. Ὁ Ἐπιτροπάκης εἶνε στὴν πρώτη γραμμὴ τῶν λίγων μουσικῶν μονάδων ποὺ τιμοῦν τὴν Ἑλλάδα στὰ μάτια τῶν ξένων. Θεωρῶ εὐτύχημα ὅτι τραγούδησε προχθὲς ἰταλικὰ μαζὶ μὲ τὴν κ. Ἰντάλγκο μὲ τὴν τελεία diction *ποὺ τὸν διακρίνει. Ἐκτὸς τῆς ὡραίας* fusion *τῆς φωνητικῆς καὶ μουσικῆς ποὺ ἐπετυγχάνετο ἔτσι μὲ τὴν ξένην καλλιτέχνιδα ὁ αἰσθηματισμὸς καὶ ἡ συγκίνησις τοῦ Ἀλφρέδου ποὺ μετεδόθησαν ἀκέραια ἀπὸ τὸν Ἐπιτροπάκην στὸ ἐκφραστικώτατο τραγοῦδι του, δὲν κινδύνευσε ἀπὸ τὸ ποδοπάτημα ποὺ προκύπτει ἀναποδράστως ἀπὸ τὰς προχείρους καὶ ἐκ τῶν ἐνόντων ἑλληνικὰς μεταφράσεις τοῦ εἴδους. Ἡ μετάφρασις τῆς «Τραβιάτας» εἶνε ἐπὶ πλέον κατεσκευασμένη (ἀπὸ ποῖον ἆρά γε, Θεέ μου!) εἰς ἄψογον καθαρεύουσαν... Ἐλπίζομεν ὅμως σταθερὰ ὅλοι μας ὅτι αὐτὰ τὰ ἀντιαισθητικὰ ἐγκλήματα θὰ ἐκλείψουν ὁριστικῶς μὲ τὴν ἐπικειμένην ἀνασυγκρότησιν καὶ ἀναδημιουργίαν τοῦ Ἐθνικοῦ Μελοδράματος.*

Ὁ Ἀγγελόπουλος εἰς τὸν σύντομον ἀλλὰ πολὺ ἐκφραστικὸν ρόλον τοῦ Γκερμὸν σκόρπισε ἀφειδῶς τὸν πλοῦτον τῆς θερμῆς φωνῆς του. Τὰ ἐνθουσιώδη χειροκροτήματα τοῦ ἑλληνικοῦ κόσμου ἀπηυθύνοντο ἐξίσου στὴν Ἰντάλγκο, τὸν Ἐπιτροπάκην καὶ τὸν Ἀγγελόπουλον, καθὼς καὶ στὸν πάντα θαλερώτατον μαέστρον Λαυράγκαν, ὁ ὁποῖος ἐπὶ κεφαλῆς τῆς Ἑλληνικῆς ὀρχήστρας στάθηκε ὅπως πάντα ὁ ἐμψυχωτὴς τῆς ὅλης θριαμβευτικῆς παραστάσεως καὶ ἀπεθεώθη ἀπὸ τὸ Κοινὸν δικαίως γιὰ τοὺς ἀγῶνάς του ποὺ καταβάλλει συντηρῶν ἄσβυστη τόσα χρόνια τὴ φωτιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ μελοδράματος.

ΣΟΦΙΑ Κ. ΣΠΑΝΟΥΔΗ

Θησαυροὶ ἔμψυχοι καὶ ἄψυχοι

Εἰς τὴν Διεθνῆ Ἔκθεσιν τῆς Ἀμβέρσης ἔγινε καὶ μία μεγάλη ἔκθεσις μόδας καὶ κοσμημάτων ὑπὸ μορφὴν μεγάλης χοροεσπερίδος, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεφανίσθησαν μαννεκὲν τῶν μεγαλυτέρων οἴκων φέρουσαι τὰς τελευταίας δημιουργίας καὶ βαρύτιμα κοσμήματα. Ἡ ἀνωτέρω ἑξὰς φορεῖ κοσμήματα ἀξίας 225 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Ὁ νοσταλγός

Μία τελευταία ταξειδιωτικὴ φωτογραφία τοῦ τέως βασιλέως τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδου, τοῦ ὁποίου ἡ προαναγγελλομένη ἐπάνοδος εἰς τὴν γείτονα δημιουργεῖ θόρυβον ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Βουλγαρίας.

Εἰς τὴν ἀνήσυχον Γερμανίαν

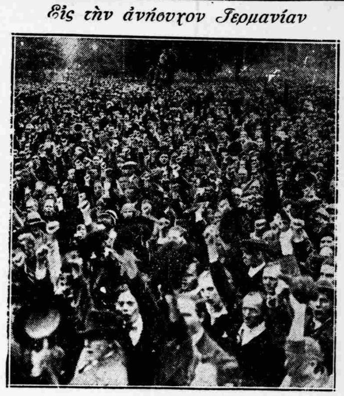

Δὲν κάμνουν μόνον οἱ Χίτλερ καὶ οἱ ὀπαδοί του διαδηλώσεις. Διὰ τῆς ἰδίας μεθόδου ἀπαντοῦν οἱ κυρίως ἀντίπαλοί των, οἱ κομμουνισταί. Ἀνωτέρω: μία ὄψις διαδηλώσεως κομμουνιστῶν μὲ προτεταμένους τοὺς γρόνθους, ἐν Βερολίνῳ, εἰς ἀπάντησιν τῆς συγκεντρώσεως τῶν «Χαλυβδίνων Κρανῶν» εἰς τὸ Κόμπλεντς.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις τοῦ 1821

Ἀναγνωρίζεται ἡ ἀνάγκη νὰ συγκροτηθῇ Βουλὴ

Οἱ γερουσιασταὶ εἰς τὰ Τρίκορφα.— Ὁ Ἀναγνώστης Δηληγιάννης καὶ ὁ Πετρόμπεης.—Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Γερμανοῦ.—Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν νησιωτῶν.—Ὁ Ὑψηλάντης θέλει νὰ σχηματισθῇ Βουλὴ καὶ οἱ πολιτικοὶ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν.—Φθάνει ὁ Μαυροκορδᾶτος.

Ἱστορικαὶ μονογραφίαι τοῦ κ. Δ. Α. Κοκκίνου

Ἡ ἀντιζηλία τῶν πολιτικῶν καὶ ἡ προσπάθειά των νὰ συγκεντρώσουν τὴν ἀρχήν, ποὺ ἐφοβοῦντο ὅτι τοὺς ἠμφισβήτει ὁ Δημήτριος Ὑψηλάντης διὰ τῆς ἀρχιστρατηγίας, δὲν ἄφησεν ἥσυχον τὴν διοίκησιν τοῦ στρατοῦ εἰς τὸ κύριον ἔργον της τῆς πολιορκίας. Τὸ ζήτημα τοῦ καταρτισμοῦ διοικητικοῦ ὀργανισμοῦ μὲ πολιτικὴν ἀρχήν, τὸ συνδυαζόμενον μὲ τὴν ἀρχιστρατηγίαν δὲν εἶχε παύσει ν' ἀπασχολῇ τοὺς κορυφαίους τοῦ στρατοπέδου τῶν Τρικόρφων ἀπὸ αὐτῆς τῆς συστάσεώς του. Ὑπῆρχαν ἐκεῖ ἄνθρωποι διὰ τοὺς ὁποίους αἱ πολεμικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀποτελοῦσαν ζήτημα δευτερεῦον, ὡσὰν νὰ εἶχαν τελειώσει ὅλα, νὰ εἶχαν ἀποδιωχθῇ οἱ Τοῦρκοι καὶ νὰ ἦσαν ἐλεύθεροι νὰ κατατρίβωνται εἰς ἀνταγωνισμοὺς καὶ μακρὰς συζητήσεις διὰ τὴν πολιτικὴν ὀργάνωσιν. Ἦσαν ἐκεῖνοι ποὺ συνηνώθησαν εἰς τὴν Ζαράκοβαν καὶ τὰ Βέρβαινα ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἀφίξεως τοῦ Ὑψηλάντη καὶ ποὺ εἶχαν ἀπαιτήσει νὰ διευθύνεται ὁ ἀγὼν ἀπὸ τὴν Γερουσίαν τῶν Καλτεζῶν, δηλαδὴ ἀπὸ ἀνθρώπους ἀγνοοῦντας πῶς διεξάγεται ἕνας πόλεμος ἀντὶ νὰ ἐνισχύσουν τὸν ἀρχιστράτηγον μὲ τὴν εἰλικρινῆ πολιτικὴν συμβολήν των. Ἤδη αὐτοὶ ἦσαν ἄλλοι γερουσιασταὶ καὶ ἄλλοι εἶχαν προχειρισθῇ εἰς στρατιωτικοὺς ἀρχηγοὺς διὰ νὰ μὴν ἀφήσουν τὴν δύναμιν τοῦ στρατοῦ εἰς τὰς χεῖρας τῶν καπετανέων, τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος στρατιωτικῶν.

Ἀρκετοὶ ἀπὸ τοὺς γερουσιαστὰς ἠκολούθησαν τὸν Ὑψηλάντην εἰς τὰ Τρίκορφα, κατὰ τὸ φαινόμενον μεταμελημένοι δι' ὅσα ἔγιναν εἰς τὰ Βέρβαινα καὶ ἀποφασισμένοι δι' εἰλικρινῆ συνεργασίαν, ἀλλὰ πράγματι διὰ νὰ τὸν παρακολουθοῦν καὶ νὰ εὕρουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐπιβληθοῦν.

Παρὰ τὴν ἐκ τῆς στάσεως τοῦ στρατοῦ ἐπελθοῦσαν ὑποχώρησιν τῶν γερουσιαστῶν, τὸ ζήτημα δὲν εἶχε λυθῇ. Ἡ Γερουσία τῶν Καλτεζῶν ἦτο ὡς νὰ μὴν ὑπῆρχε, ἀλλὰ δὲν εἶχε γίνει καὶ καμμία ἐπίσημος πρᾶξις πρὸς διαμόρφωσιν καὶ κύρωσιν τῶν τῆς Ἀρχῆς. Ὁ Ὑψηλάντης ᾐσθάνετο τὴν ἀνάγκην τοῦ καταρτισμοῦ ἑνὸς πολιτικοῦ σώματος ἐξ ἀντιπροσώπων, ἐκφράζοντος τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ὥστε ἡ ἐπανάστασις καὶ ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ καὶ ἀπέναντι τῆς Εὐρώπης νὰ ἔχῃ τὴν ἐπίσημον πολιτικὴν μορφήν της. Ἀλλ' ἤθελε νὰ γίνῃ ταχύτατα αὐτὸς ὁ ὀργανισμός, ὥστε νὰ σταθεροποιηθῇ ἡ κατάστασις καὶ νὰ στραφοῦν ὅλοι πρὸς τὸ κύριον ἔργον τῆς ἐπαναστάσεως, τὸν πόλεμον. Ἀπέστειλε λοιπὸν πρὸς τοὺς προκρίτους τῆς Πελοποννήσου προσκλήσεις πρὸς συνέλευσιν εἰς τὰ Τρίκορφα. Ἡ προσπάθεια τοῦ Ὑψηλάντη πρὸς καταρτισμὸν σώματος ἐκ γνησίων ἀντιπροσώπων ἑκάστης ἐπαρχίας, φαίνεται ἐκ τῆς κατωτέρω προσκλήσεως, τῆς ὁποίας τὸν τύπον εἶχαν καὶ αἱ λοιπαί :

«Εὐγενέστατε κύριε Νικόλαε Πονηρόπουλε,

Προσκαλεῖσθε νὰ συνέλθετε ὅσον τάχιστα εἰς τὸ στρατόπεδον διὰ νὰ συμβουλευθῶμεν περὶ τῶν κοινῶν συμφερόντων τῆς πατρίδος. Κρίνων δ' ἐν ταὐτῷ δίκαιον καὶ συμφέρον νὰ συνέλθωσι καὶ ἀφ' ἑκάστηςς ἐπαρχίας εἰς διάστημα πέντε ἢ ἓξ ἡμερῶν δύο ἐκ τῶν προκρίτων, οἱ πλέον φρόνιμοι καὶ φιλοπάτριδες μὲ πληρεξουσιότητα ἀπὸ τοὺς λοιποὺς γράφω καὶ περὶ τούτων. Ταχύνατε λοιπὸν προθύμως, γνωρίζοντες τὰς κατεπειγούσας χρείας τῆς πατρίδος καὶ τὰς ἐκ τοῦ φθινοπώρου δυσκολίας προβλέποντες.

Τρίκορφα, 27 Ἰουλίου 1821.

Ὁ Πατριώτης
Δημήτριος Ὑψηλάντης
Πληρεξούσιος τοῦ Γ. Ἐπιτρόπου»

Τὸ ἔγγραφον τοῦτο ἀποδεικνύει τὴν εἰλικρινῆ διάθεσιν τοῦ Ὑψηλάντη. Ἀπευθύνεται πρὸς τὸν Πονηρόπουλον, ποὺ δὲν ἦτο φίλος του. Οἱ εὑρισκόμενοι εἰς τὰ Τρίκορφα γερουσιασταὶ ἔγραψαν καὶ αὐτοὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα, ὥστε καὶ αἱ προσκλήσεις ἔγιναν ἀπὸ κοινοῦ μεταξὺ τοῦ Ὑψηλάντη καὶ ἐκείνων. Τοιαύτη πρόσκλησις ἐστάλη καὶ πρὸς τὸν Γερμανὸν Παλαιῶν Πατρῶν, ποὺ ἐθεωρήθη ὡς ὁ πρωτεῖον παράγων τῆς Ἀχαϊοήλιδος. Ὁ Γερμανὸς ἐζήτησεν ἔγγραφον πληρεξουσιότητα ἀπὸ τοὺς προκρίτους τῶν Καλαβρύτων, τοῦ Αἰγίου, τῶν Πατρῶν καὶ τῆς Ἠλείας μὲ τὸ δικαίωμα νὰ ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ Δημητρίου Ὑψηλάντη. Εἴπομεν ὅτι ἐπίσημος πρᾶξις πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς στρατιωτικῆς ἀρχηγίας δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη καὶ ὁ Γερμανὸς δικαίως ἐφρόνει ὅτι αὐτὸ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ πρώτη πρᾶξις τῆς ἐθνικῆς συνελεύσεως. Ὅλοι ὑπέγραψαν τὸ πληρεξούσιον ἐκεῖνο πλὴν τοῦ Κανακάρη μὴ ἀναγνωρίζοντος διὰ τοπικὰς ἀντιζηλίας τὸν Γερμανὸν διὰ τοιαύτην ἀντιπροσωπείαν.

Ὁ Γερμανὸς ὅταν ἔφθασεν εἰς τὰ Τρίκορφα ἐπεκοινώνησε κατὰ πρῶτον μὲ τὸν Πετρόμπεην καὶ τὸν Ἀναγνώστην Δηληγιάννην εἰς τοὺς ὁποίους ἀνεκοίνωσε τὰς σκέψεις του διὰ τὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ Ὑψηλάντη καθὼς καὶ τὴν πληρεξουσιότητα ποὺ εἶχε διὰ νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ. Ἀλλ' ὁ Ἀναγνώστης Δηληγιάννης δὲν εἶχε τὰς ἀντιλήψεις καὶ τὴν ἀπέναντι τῆς ἀνάγκης τῶν κοινῶν γενναιότητα τοῦ ἀδελφοῦ του Κανέλλου, ποὺ ἀνέθεσε τὴν ἀρχιστρατηγίαν τῶν ὅπλων τῆς Καρυταίνης εἰς τὸν Κολοκοτρώνην ἀντὶ νὰ τὴν κρατήσῃ αὐτός. Ὅταν ἦλθεν εἰς τὴν Πελοπόννησον μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἀγῶνος ἐπετίμησε τὸν ἀδελφόν του διὰ τὴν παραχώρησιν τῆς στρατιωτικῆς ἐξουσίας εἰς τὸν Κολοκοτρώνην καὶ ἤδη δὲν εἶχε καμμίαν διάθεσιν ν' ἀναγνωρίσῃ τὸν Δημήτριον Ὑψηλάντην. Κατώρθωσε μάλιστα νὰ προσεταιρισθῇ εἰς τὴν κρυφήν του ἀντίδρασιν καὶ τὸν Πετρόμπεην ὑποκαίων τὰς προσωπικὰς φιλοδοξίας του. Ὁ Γερμανὸς λοιπὸν εὑρέθη ἐντὸς ἀτμοσφαίρας ἐχθρικῆς πρὸς τὴν ἀρχιστρατηγίαν τοῦ Ὑψηλάντη. Καὶ θέλων νὰ ἐνεργῇ ἐκ συμφώνου μὲ ἄνδρας ἀντιπροσωπεύοντας τὰς ἰσχυροτέρας ἐπαρχίας τῆς Πελοποννήσου, ὅπως ὁ Πετρόμπεης καὶ ὁ Δηληγιάννης, ἐγκατέλειψε τὰ σχέδιά του, καὶ ἐπείσθη μάλιστα ὑπὸ τοῦ τελευταίου νὰ μὴν ἀνακοινώσῃ εἰς κανένα τὰς διαθέσεις μὲ τὰς ὁποίας ἦλθε.

Ἡ συγκέντρωσις τῶν ἀντιπροσώπων διὰ τὴν συνέλευσιν ἐγίνετο βραδύτατα. Αἱ νῆσοι ἀπεφάσισαν ἀμέσως νὰ στείλουν πληρεξουσίους διότι ἐβιάζοντο νὰ συγκροτηθῇ μία γενικὴ πολιτικὴ ἀρχὴ καὶ ὀργανισμὸς διὰ νὰ ἐνισχυθῇ οἰκονομικῶς ὁ κατὰ θάλασσαν ἀγὼν καὶ μὲ δυσαρέσκειαν ἔβλεπαν τὰς μεταξὺ Ὑψηλάντη καὶ τῶν προκρίτων διαφωνίας ποὺ παρέλυαν τὴν ἐνέργειαν ἐκείνην. Ἀπέκλιναν πρὸς τὸν Ὑψηλάντην, τὸν ὁποῖον καὶ εἶχαν ἀναγνωρίσει ἀμέσως μόλις ἦλθε, μὲ τὴν ἀντίληψιν ὅτι ἡ συγκέντρωσις τῆς ἐξουσίας θὰ διηυκόλυνε τὰ πράγματα. Ἐξέλεξαν λοιπὸν ἡ Ὕδρα τέσσαρας ἀντιπροσώπους, τοὺς Γεώργιον Κουντουριώτην, Δημήτριον Τσαμαδόν, Γκίκαν Γκιώνην καὶ Βασίλειον Βουδούρην καὶ αἱ Σπέτσαι ἄλλους τόσους, ἀλλ' ἡ μετάβασίς των εἰς τὰ Τρίκορφα ἀνεβλήθη λόγῳ τῶν ἀναγγελθέντων τότε γεγονότων τοῦ Αἰγαίου, ὅπου ἐφαίνετο ἐπικειμένη ἡ σύγκρουσις τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου πρὸς τὸν τουρκικόν. Τὴν ἀπόφασίν των καὶ τὴν ἀναβολὴν τῆς ἀποστολῆς τῶν πληρεξουσίων ἀνεκοίνωσαν εἰς τὸν Ὑψηλάντην δι' ἐγγράφου, διὰ τοῦ ὁποίου τοῦ ἀπέδιδαν τὸν τίτλον τοῦ «πληρεξουσίου καὶ ἀρχιστρατήγου τοῦ ἑλληνικοῦ στρατεύματος», τὸν μὴ ἀναγνωρισθέντα ἀκόμη ἀπὸ τοὺς Πελοποννησίους προκρίτους καὶ ἀπεδοκίμαζαν τὴν ἐναντίον του ἀντίδρασιν ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὴν κατωτέρω περικοπήν :

«...Ἡμεῖς ἀκούοντες ἐκ διαφόρων μερῶν τὴν μὴ ὁμόνοιαν, λυπούμεθα καιρίως. Γινώσκοντες ὅμως ὅτι οὐδὲν ἐκτελεῖται κατ' ἀρχὰς μὲ μεγάλην εὐκολίαν καὶ ὅτι καὶ εἰς τὰ σμικρότατα εἶνε ἀνάγκη ν' ἀπαντήσῃ τις ἀντίστασίν τινα, εἴμεθα εὐέλπιδες ὅτι ἐντὸς ὀλίγου θέλουσι λάβει τὰ πράγματα τὴν προσήκουσαν κατάστασιν διὰ τῆς φρονήσεως τοῦ ἡμετέρου ἀρχιστρατήγου καὶ τῆς ἐπαγρυπνήσεως ἡμῶν αὐτῶν.

Ἐκ τούτου ἀπεφασίσαμεν νὰ στείλωμεν ἐντεῦθεν τέσσαρας ἄνδρας, ὡσαύτως καὶ οἱ Σπετσιῶται, νὰ ἔλθωσιν αὐτοῦ εἰς τὸ στρατόπεδον τῆς συνελεύσεως κοινῆς γενομένης μεθ' ὑμῶν καὶ μετὰ τῶν Πελοποννησίων, νὰ ἐμποδίσωμεν τὰ ἀναχαιτίζοντα αἴτια καὶ ἐξομαλίσωμεν τὰ ἀνώμαλα.»

Ἡ ἀναβολὴ αὐτὴ τῆς μεταβάσεως τῶν νησιωτῶν εἰς τὰ Τρίκορφα καὶ ἡ κρυφὴ ἀντίδρασις παραγόντων ὅπως οἱ ἀναφερθέντες ἐπεβράδυναν τὸν καταρτισμὸν τῆς συνελεύσεως. Ὁ Ὑψηλάντης ἔβλεπε νὰ χάνεται πολύτιμος καιρὸς καὶ εἰς μίαν ἀπὸ τὰς συνομιλίας του μὲ τὸν Γερμανὸν καὶ τὸν Δηληγιάννην, τοὺς εἶπε :

—Φοβοῦμαι μήπως καὶ ἐκεῖνοι ποὺ ἐπιθυμοῦν νὰ μᾶς ἴδουν ἐλευθέρους, ἀλλάξουν γνώμην λόγῳ τῆς ἀκαταστασίας μας. Τὸ ταχύτερον πρέπει νὰ σχηματισθῇ διοίκησις ἐθνική, διότι κινδυνεύομεν χωρὶς αὐτὴν νὰ χαθῶμεν. Μὴ φέροντες χαρακτῆρα πολιτικὸν δὲν ἠμποροῦμεν νὰ διαπραγματευθῶμεν τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς πατρίδος. Ἀλλὰ ὅταν θὰ ὑπάρχῃ Βουλὴ ἐθνικὴ δυνάμεθα νὰ ἐκλέξωμεν πατριώτας φρονίμους καὶ νὰ τοὺς στείλωμεν ἱκέτας πρὸς τοὺς Χριστιανοὺς βασιλεῖς.

Ἤδη καὶ ὁ Γερμανὸς καὶ ὁ Δηληγιάννης ἐδέχοντο τὴν πρότασιν τοῦ Ὑψηλάντη περὶ λειτουργίας Βουλῆς, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ κατηρτίζετο καὶ ὀργανισμὸς κεντρικὸς ἡ «Πελοποννησιακὴ Γερουσαὶ» μὲ ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, δηλαδὴ ἕνα ἕνα εἶδος κυβερνήσεως. Τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἐπροπαγάνδιζαν καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἀντιπροσώπους ποὺ κατέφθαναν ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον.

Ἐν τῷ μεταξὺ συνέβη ἡ μάχη τῆς γράνας καὶ ἡ πολιορκία τῆς Τριπολιτσᾶς ἔγινε μετὰ τὸ νικηφόρον ἀποτέλεσμα στενωτέρα ἀποκλεισθέντων πλέον τῶν Τούρκων ἐντελῶς ἐντὸς τῶν τειχῶν. Ἀλλὰ τὸ πολιτικὸν ζήτημα ἐξηκολούθει ν' ἀπασχολῇ ζωηρότατα τοὺς εἰς τὸ στρατόπεδον εὑρισκομένους πολιτικούς, καὶ ἡ συγκρότησις τῆς συνελεύσεως ἐπέκειτο πλέον ὅταν τὴν 14ην Αὐγούστου ἔφθασεν εἰς τὰ Τρίκορφα καὶ ὁ Ἀλέξανδρος Μαυροκορδᾶτος.

ΑΥΡΙΟΝ: Ἡ συνέλευσις τῆς Ζαρακόβης.

Μία ζωὴ σὰν μυθιστόρημα

Μία "Γυναῖκα-δόλωμα"

Οἱ πλόκαμοι τῆς "Ἰντέλλιτζενς Σέρβις"

Ἡ καταπληκτικὴ αὐτοβιογραφία τῆς βαρώνης Κάρλας Γένσσεν

6ον

ΤΟ ΔΗΛΗΤΗΡΙΑΣΜΕΝΟ ΦΙΛΙ

—Δὲν εἶσθε θυμωμένος γιὰ τὸ ποτῆρι, δὲν εἶνε ἔτσι; τὸν ἠρώτησα.

Ἐκούνησεν ἀποφατικῶς τὸ κεφάλι του μὲ ἕνα ἀνήσυχο χαμόγελο. Ἔπειτα ἦλθε κ' ἐκάθισε πλάϊ μου στὸ κρεββάτι.

— Ἔτσι, μπράβο, ἐπεδοκίμασα κ' ἔφερα τὸ ἕνα μου χέρι ἕως τὸν λαιμό του, τραβῶντας τὸ πρόσωπό του πρὸς τὸ δικό μου. Μὴ θυμᾶσθε αὐτὸ τὸ παληοπότηρο, εἶπα σὰν ζαλισμένη. Ὅταν μὲ φιλᾶτε, ἐγὼ ξεχνῶ τὰ πάντα.

— Σᾶς θέλω, σᾶς ποθῶ, εἶπεν αὐτὸς ἀσθμαίνων.

Μὲ ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά του καὶ ἄρχισε νὰ μὲ φιλῇ μὲ μένος ἐκδικήσεως. Προτήτερα, εἶχα ἀντιληφθῆ, ἀκόμη καὶ ὅταν μ' ἐφιλοῦσε καὶ μ' ἐχάϊδευε, κάποιαν νευρικὴν ἐπιφυλακτικότητα ἡ ὁποία ἀνταγωνίζετο τὴν ἐπιθυμίαν του. Ἀκόμη καὶ ὅταν τὰ χείλη του ἐκολλοῦσαν μὲ τόση μανία στὰ δικά μου, τὰ βλέμματά του ἐστρέφοντο πέρα - δῶθε στὸ δωμάτιο ὡσὰν νὰ μισοϋπωπτεύετο παγίδα. Τώρα ὅμως, ὑπετάγη πλήρως εἰς τὸ πάθος. Ἡ ἀναπνοή του ἦτο γοργή, τὰ μπράτσα του μ' ἔσφιγγαν σὰν ἀτσαλένια τανάλια, ἐνῷ ἐγὼ ὑφιστάμην ὑποτακτικὴ τὸν ἐναγκαλισμόν του, φιλῶντάς τον μὲ τὴν εὐσυνειδησίαν καὶ τὴν θέρμην μὲ τὴν ὁποίαν τὰ πειράματά μας μὲ εἶχαν διδάξει πῶς ἦταν ἀνάγκη νὰ φιλῶ....

Τέλος οἱ μῦς του ἐχαλαρώθησαν, ἡ ἀναπνοή του ἔγινε πιὸ ἀργή, ἐμοίαζε μὲ ρόγχον. Τὸ δηλητηριασμένο φιλὶ εἶχε κάμει τὴ δουλειά του.

Καὶ τώρα τὰ χαρτιά! Ἀστραπιαίως ἡ μεθυσμένη καὶ ἀχαλίνωτος νέα γυναῖκα μετεμορφώθη, ὡς διὰ μαγείας, εἰς γοργοκίνητον πράκτορα τῆς Μυστικῆς Ὑπηρεσίας. Ἀπεσπάσθην ἀπαλὰ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πρίγκηπος κ' ἐβούτηξα τὴν διπλωματικὴν βαλίτζα ἀπὸ τὸ κάθισμα ποὺ βρισκόταν πλάϊ στὸ κρεββάτι. Φυσικὰ ἦτο κλειδωμένη. Ἐπεχείρησα κατόπιν ν' ἀνοίξω τὴ μεγάλη βαλίτζα κλειδωμένη κι' αὐτή. Σὰν ἀστραπὴ ἔψαξα τὶς τσέπες τῆς φορεσιᾶς ποὺ ἐφοροῦσεν, εὑρῆκα μερικὰ κλειδιά, τὰ ἐδοκίμασα. Τὸ ἕνα ἔπιανε στὴ μεγάλη βαλίτζα, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν εὑρῆκα λίγα χαρτιά, τὰ ὁποῖα γρήγορα ἔχωσα στὸ στῆθος μου. Κανένα ὅμως, ἀπὸ τὰ κλειδιὰ δὲν ἐταίριαζε στὴν διπλωματικὴ βαλίτζα καὶ ἤμουν βεβαία ὅτι ἐκεῖ μέσα θὰ εὑρίσκοντο ὅ,τι σπουδαῖα ἔγγραφα εἶχεν εἰς τὴν κατοχήν του ὁ πρίγκηψ. Ἐν τῇ ἀμηχανίᾳ μου ἔρριψα μιὰ βιαστικὴ ματιὰ γύρω στὸ δωμάτιο καὶ ἡ καρδιά μου ἐπῆγε νὰ σπάσῃ ὅταν εἶδα τὴν ἄκρη μιᾶς ἀλυσίδας νὰ ξεβγαίνῃ κάτω ἀπὸ τὸ μαξιλάρι τοῦ πρίγκηπος. Τὸ τράβηγμα τῆς ἀλυσίδας αὐτῆς δὲν ἦτο παρὰ δουλειὰ ἑνὸς δευτερολέπτου, πρὸς μεγάλην δὲ χαράν μου, εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον της ὑπῆρχαν κι' ἄλλα κλειδιά, ἐκτὸς τοῦ ρολογιοῦ του καὶ μιᾶς χρυσῆς σπιρτοθήκης. Νέον κῦμα ἀγρίας χαρᾶς, ὅταν ἀνεκάλυψα ὅτι ἕνα ἀπὸ τὰ κλειδιὰ ἔπιανε στὴ διπλωματικὴ βαλίτζα. Ἐπιτυχία ἐν ὄψει!

«ΚΑΤΑΡΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΣ !»

Ἡ βαλιτζοῦλα ἦτο γεμάτη βιβλία καὶ χαρτιά. Ἤμουν ἕτοιμη νὰ ξεσηκώσω τὰ δεύτερα, ὅταν ἕνας ἦχος ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ κρεββατιοῦ μ' ἔκαμε νὰ ἀναβλέψω. Καὶ ἑκατὸ χρόνια νὰ ζήσω δὲν θὰ ξεχάσω ποτὲ τὸ αἴσθημα κρύας φρίκης ποὺ μὲ κατέλαβεν ἐκείνην τὴν στιγμὴν — φρίκης γιὰ τὴν ἀποτυχίαν ποὺ ἐπεκρέματο μετὰ τὸν στιγμιαῖον θρίαμβόν μου.

Ὁ πρίγκηψ εἶχεν ἀνακαθίσει καὶ μὲ παρηκολούθει. Ἦτο πρόδηλον ὅτι τὸ ναρκωτικὸν τὸν ἐκρατοῦσεν ἀκόμη στὰ νύχια του, διότι αἱ κινήσεις του ἦσαν ἀόριστοι καὶ ἀβέβαιαι, τὰ μάτια του ἦσαν θολὰ καὶ ἐφαίνετο ὡσὰν νὰ τὰ ἐκρατοῦσεν ἀνοικτὰ μόνον μὲ μίαν βιαίαν προσπάθειαν τῆς θελήσεώς του. Ἀλλὰ τὸ λογικὸν ἐπάλευε διὰ νὰ ἐπανακτήσῃ τὸν θρόνον του, ὁ ἄνθρωπος ἐξηνάγκαζε τὸ δυστροποῦν σῶμα του διὰ τῆς διανοητικῆς του δυνάμεως νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν βούλησίν του.

— Καταραμένη κατάσκοπος! εἶπεν, ἀργὰ καὶ ζαλισμένα. Τὸ χέρι του ἁπλώθηκε στὸ κομμοδῖνο ποὺ βρισκόταν πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ κάθισμα, ἄνοιξεν ἕνα συρτάρι κ' ἔψαξε μέσα.

Εἶχα σκεφθῆ ἀρχικῶς νὰ πάρω τὴ βαλιτζοῦλα, ὅπως ἦταν, καὶ νὰ μὴ χάσω καιρὸν εἰς τὸ ἄνοιγμά της καὶ τὴν ἀφαίρεσιν τοῦ περιεχομένου της. Ἀλλὰ γρήγορα ἐγκατέλειψα τὴν ἰδέαν διότι ὁ ὄγκος της ἦτο μεγάλος καὶ ἐὰν μὲ ἔβλεπαν νὰ τὴν μεταφέρω κατὰ μῆκος ἑνὸς διαδρόμου ξενοδοχείου τέτοια ὥρα, θὰ ἐπροκαλοῦσα ὑπονοίας. Ἀλλὰ κατὰ τὴν κρίσιμον αὐτὴν περίστασιν τὸ μόνον πρᾶγμα ποὺ ἔπρεπε νὰ κάμω ἦτο νὰ τὴν ἁρπάξω καὶ νὰ ριψοκινδυνεύσω φεύγοντας. Καὶ ἀκριβῶς τὸ πρᾶγμα αὐτό, σὰν κουτή, δὲν ἔκαμα. Ἀντ' αὐτοῦ ἐξεσφενδόνισα τὴ βαλίτζα ἐναντίον τοῦ πρίγκηπος.

Τὸν ἐκτύπησε κατακέφαλα καὶ τὸν ἔρριξε στὸ κρεββάτι λοξά, ἐνῷ τὰ χαρτιὰ διεσκορπίσθησαν στὸ πάτωμα. Συγχρόνως ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸ χέρι του ἕνα φρικιαστικὸν τὴν θέαν αὐτόματον πιστόλι, τὸ ὁποῖον εἶχε κατορθώσει νὰ βγάλει ἀπὸ τὸ συρτάρι.

Ἀλλὰ καὶ τότε, μέσα εἰς τὴν σύγχυσιν ποὺ προεκάλεσεν ἡ ἀδεξιότης μου, ἔκαμα πάλιν ἐκεῖνο ἀκριβῶς ποὺ δὲν ἔπρεπε νὰ κάμω. Μήπως ἔσπευσα νὰ ἁρπάσω τὸ περίστροφον ποὺ εὑρίσκετο ἐπάνω στὸν τάπητα τοῦ δαπέδου διὰ νὰ καλύψω μὲ αὐτὸ τὴν ὑποχώρησίν μου; Δὲν ἔκαμα τέτοιο πρᾶγμα. Ἀντὶ νὰ λάβω αὐτὴν τὴν πρόδηλον προκαταρκτικὴν προφύλαξιν, ἔκαμα μίαν ἄγρια βουτιὰ γιὰ τὰ χαρτιά, ἅρπαξα ὅσα ἠμπόρεσα καὶ ὥρμησα πρὸς τὴν πόρτα.

ΣΑΝ ΕΦΙΑΛΤΗΣ...

Τὰ ἐπακολουθήσαντα ὀλίγα δευτερόλεπτα ἦσαν ἕνα εἶδος πυρετικοῦ ἐφιάλτου' δὲν ἠμπορῶ οὔτε νὰ ἐπιχειρήσω νὰ παρατάξω τὰ ἔξαλλα συμβάντα εἰς τὴν φυσικὴν σειράν των. Ἔχω μίαν συγκεχυμένην ἀνάμνησιν πάλης μὲ τὸ κλειδὶ τῆς πόρτας' ὅτι ἔρριψα πίσω μου ἕνα πανικόβλητον βλέμμα καὶ εἶδα τὴν τρομερὰν ἐμφάνισιν τοῦ πρίγκηπος ἐπερχομένου ἐναντίον μου σὰν ἄγριο θηρίο καὶ ἐκβάλλοντος φοβερὰς κραυγάς' ὅτι ἐξαπέλυσα ἐναντίον τοῦ παραμορφωμένου καὶ ἔκφρονος ἐκείνου προσώπου τὴν φιάλην τῆς σαμπάνιας ποὺ ἀνελπίστως εὑρῆκα κοντά μου' ἔπειτα ἐνθυμοῦμαι τὸ δυνατὸ πιάσιμο τοῦ μπράτσου μου ἀπὸ τὸν ταγματάρχην καθὼς ἐξεχύθηκα εἰς τὸν διάδρομον, τὴν ψύχραιμον ἀλλὰ ἐπιτακτικὴν φωνήν του ἡ ὁποία μοῦ ἔλεγεν: «Ἀπὸ 'δῶ, ἀπὸ 'δῶ!». Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ἄκουσα πόρτες νὰ ἀνοίγουν ὁρμητικὰ σ' ὅλον τὸν διάδρομο, φωνὲς νὰ ἐκβάλλωνται σ' ὅλους τοὺς τόνους, πόδια νὰ τρέχουν ἀπὸ ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Δὲν εἶμαι κἂν βεβαία εἰς ποιὰν ἀκριβῶς στιγμὴν τῆς ὁρμητικῆς φυγῆς μας ἐπυροβολήθην. Ἀλλὰ νομίζω ὅτι τὴν στιγμὴν ποὺ ἀνεβαίναμεν τὴ μικρὴ σκάλα κ' ἐφθάναμε στὴν πόρτα τῆς ἄκρας τοῦ διαδρόμου, ὁ κρότος ἑνὸς πυροβολισμοῦ ἀντήχησεν εἰς τὸν διάδρομον, ἂν καὶ μέσα εἰς τὴν ἔξαψιν ἐκείνης τῆς στιγμῆς δὲν ᾐσθάνθην ἀπολύτως τίποτε. Ἔπειτα, δὲν ξεύρω κ' ἐγὼ πῶς εὑρέθημεν εἰς τὸν δροσερὸν ἀέρα τῆς νυκτός, ἐκουτρουβαλήσαμεν μᾶλλον παρὰ ἐκατεβήκαμε τὴν σκάλα τῆς πυρκαϊᾶς καὶ τὸ ἐβάλαμε στὰ πόδια στὸ δρόμο, ἐνῷ τὸ ξενοδοχεῖον ἐβούϊζε πίσω μας σὰν θυμωμένο μελίσσι...

Ἐν τῇ σπουδῇ μας ἐπροσπεράσαμεν τὸ σημεῖον ὅπου ἀνέμενε τὸ αὐτοκίνητον, τὸ ὁποῖον μᾶς ἐπρόφθασεν ὕστερ' ἀπὸ λίγες στιγμές. Ἔτσι ἀστραπιαίως κατηυθύνθημεν πρὸς τὸν λιμένα κ' ἐρρίφθημεν φύρδην - μίγδην εἰς μίαν βενζινάκατον ποὺ εἶχεν ἑτοιμάσει ὁ Ἀρχηγός. Σὲ λίγο εἴχαμεν ξεκινήσει γιὰ τὸ Ντόβερ.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀγρίας αὐτοκινητοδρομίας μας πρὸς τὸν λιμένα ὑποσυνειδήτως ἔνοιωθα κάποιο τσούξιμο εἰς τὴν ἀριστεράν μου κνήμην. Τώρα τὸ τσούξιμο ἐξειλίχθη εἰς δριμὺν πόνον, τόσον δυνατὸν ὡσὰν τὸ πόδι μου νὰ ἐκαυτηριάζετο μὲ πυρακτωμένον σίδηρον. Ἐκύτταξα καὶ γιὰ πρώτην φορὰν εἶδα ὅτι ἡ κάλτσα μου ἦτο βουτηγμένη στὸ αἷμα' ἀκόμη καὶ τὸ παπούτσι μου ἦτο γεμᾶτο αἷμα, μία μικρὴ δὲ λίμνη αἵματος ὅλο κ' ἐμεγάλωνε γύρω ἀπὸ τὸ πόδι μου στὸν πυθμένα τῆς βενζινακάτου. Ὁ ταγματάρχης προέβη εἰς μίαν γοργὴν, ἐμπειρον ἐξέτασιν τοῦ τραύματος' καὶ ἀπεφάνθη ὅτι ἡ σφαῖρα εἶχε διατρήσει τὴν σάρκα καὶ βγῇ ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, χωρὶς εὐτυχῶς νὰ πειράξῃ κόκκαλο. Προέβη εἰς μίαν πρόχειρον ἐπίδεσιν, ἀλλὰ πρὶν αὐτὴ τελειώσῃ εἶχα λιποθυμήσει ἀπὸ τὴν αἱμορραγίαν.

Εἰς ἐπίτασιν τῶν πόνων τοῦ τραύματός μου, ὁ διάπλους μας ὑπῆρξεν ἀπαίσιος. Ἀπὸ τὸ Ντόβερ κατηυθύνθημεν δι' αὐτοκινήτου εἰς τὸ Λονδῖνον καὶ ἐκεῖ μετεφέρθην ἀμέσως εἰς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦ Τσαίρινγκ Κρὸς, ὅπου ἔμεινα πέντε ὁλοκλήρους ἑβδομάδας ἕως ὅτου νοσηλευθῶ.

Δὲν εἶχα παράπονα' ἡ ἀποστολὴ αὐτὴ μοῦ εἶχε προξενήσει ἀρκετὲς ἀνατριχίλες, ὥστε νὰ ἱκανοποιήσῃ μὲ τὸ παραπάνω τὴν δίψαν μου γιὰ περιπέτειες. Καὶ ὑποθέτω πῶς ἤμουν τυχερὴ ποὺ ἐγλύτωσα τὴν ζωήν μου. Μὲ εὐχαρίστησιν προσθέτω, ἐπίσης, ὅτι ἡ ἀποστολὴ ἀπεδείχθη ὅτι δὲν ἔγινεν ἐπὶ ματαίῳ. Μόλις μοῦ ἐπετράπη νὰ δεχθῶ ἐπισκέπτας, ἦλθεν ὁ ταγματάρχης νὰ μὲ ἰδῇ εἰς τὸ νοσοκομεῖον μὲ τὴν εἴδησιν ὅτι, μολονότι τὰ περισσότερα χαρτιὰ ποὺ εἶχα πάρει ἐστεροῦντο ἀξίας, ὑπῆρχαν οὐχ ἧττον μεταξὺ αὐτῶν ὀλίγα ὑψίστης σπουδαιότητος —ἀντίγραφα, δηλαδή, μιᾶς ἄκρως ἐμπιστευτικῆς ἀλληλογραφίας ἥτις εἶχε διεξαχθῆ μεταξὺ τῆς Βρεττανικῆς καὶ τῆς Τουρκικῆς Κυβερνήσεως. Ἔτσι οἱ κίνδυνοι τοῦ ἐγχειρήματός μας εἶχον πλέον ἡ ἰσοφαρισθῆ.

-----ο-----

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 4ον

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΕΞΑΦΑΝΙΣΘΕΝΤΟΣ ΚΑΤΑΣΚΟΠΟΥ

Συμβαίνει πολὺ συχνὰ εἰς τὸ ἔργον τῆς Μυστικῆς Ὑπηρεσίας ἕνας πράκτωρ νὰ μὴν ἔχῃ ἄλλον δρόμον ἀπὸ ἕναν ἀγῶνα ὑπομονῆς, οὕτως εἰπεῖν νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ κάμῃ οὔτε ἀπόπειραν ὅπως φέρῃ τὰ πράγματα εἰς ἕνα τέλος, ἀλλὰ νὰ περιμένῃ ἁπλῶς ὅπως τὸ πρῶτον βῆμα γίνῃ ἀπὸ τὸν ἀντίπαλον. Καὶ ἡ ἐργασία αὐτὴ καταντᾷ ἐκνευριστικὴ καὶ μονότονος, διὰ τὸν ἁπλούστατον λόγον ὅτι ἕνα ἑκούσιον βῆμα πρὸς τὴν σύναψιν ἐμπιστευτικῶν σχέσεων ἐκ μέρους τοῦ ἐχθροῦ ἠμπορεῖ κάλλιστα νὰ εἶνε προμελετημένη παγίς.

Μία περίπτωσις ἡ ὁποία ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν — περίπτωσις, δηλαδή, καθ' ἣν ἠναγκάσθημεν νὰ περιμένωμεν ὅπως ἡ πρώτη κίνησις γίνῃ ἀπὸ τὴν πλευρὰν τοῦ ἀντιπάλου — ἦτο ἡ διαδραματισθεῖσα γύρω ἀπὸ τὴν μυστηριώδη ἐξαφάνισιν τοῦ σμηνάρχου Πέτερ....

Δὲν εἶχα ξαναϊδῆ τὸν ταγματάρχην, μετὰ τὴν ἔξοδόν μου ἐκ τοῦ νοσοκομείου ὅπου εἶχα εἰσαχθῆ ὕστερ' ἀπὸ τὴν περιπέτειάν μας εἰς τὴν Ὀστάνδην, καὶ πιστεύω ὅτι ἐπὶ ἀρκετὸν καιρὸν ἀπουσίαζεν οὗτος εἰς τὸ ἐξωτερικόν. Ἐξεπλάγην, λοιπόν, ὅταν ἕνα ἀπόγευμα μὲ ἐκάλεσεν εἰς τὸ τηλέφωνον καὶ μοῦ ἐζήτησε νὰ πάω ἀμέσως νὰ τὸν ἰδῶ. Τὸν εὑρῆκα βηματίζοντα εἰς τὸ δωμάτιόν του καὶ καπνίζοντα μανιωδῶς τὴν πίπαν του' ἡ στενοχώρια ἐξεφράζετο εἰς κάθε γραμμὴν τοῦ προσώπου του.

—Θέλω νὰ πᾷς στὴ Μαδρίτη, ἄρχισε χωρὶς προοίμιον — καὶ νὰ κυττάξῃς νὰ ἀνακαλύψῃς τί συνέβη στὸν Πέτερ...»

Ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἀνέφερε, πλὴν τοῦ ὅτι ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ διακεκριμένους ἀξιωματικοὺς τῆς ἀεροπορίας τοῦ Βρεττανικοῦ Στρατοῦ, ἦτο ἐπίσης ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ πανούργους καὶ ἱκανοὺς πράκτορας κατασκοπείας ποὺ εἴχαμεν. Τὸν ἐγνώριζα προσωπικῶς καὶ τὸν ἐθαύμαζα ἀπείρως. Πρὶν μεταταχθῇ εἰς τὴν Ἀεροπορίαν, εἶχε χρηματίσει ἀξιωματικὸς τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, μοῦ ἐφάνη δ' ἐξ ἀρχῆς ὡς ἐνσάρκωσις τοῦ καλυτέρου ἀνθρωπίνου ὑλικοῦ ποὺ βγάζει τὸ Πολεμικὸν Ναυτικὸν τῆς χώρας μου — πρᾶγμα ποὺ κάτι σημαίνει. Ὑψηλός, φρεσκοξυρισμένος, ξανθὸς καὶ πολὺ ὡραῖος, κατείχετο ἀπὸ ἕναν ἔμφυτον ἱπποτισμὸν ποὺ ἔφθανε σχεδὸν τὰ ὅρια τοῦ δονκιχωτισμοῦ: ἕνας Ἄγγλος τζέντλεμαν ὑπὸ τὴν ἀληθεστέραν ἔννοιαν τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτοῦ, τοῦ ὁποίου συχνὰ γίνεται κατάχρησις.

Ὁ Πέτερ.... συνήθιζε νὰ ἐπισκέπτεται πολὺ συχνὰ τὴν Ἱσπανίαν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ταγματάρχου. Τί εἴδους ἀκριβῶς δουλειὰ τὸν ὡδήγησεν ἐκεῖ δὲν ξέρω' γνωρίζω ὅμως ὅτι ἐξετέλει ἕνα εἶδος ἐλευθέρας ὑπηρεσίας. Ἀφίνετο ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐλεύθερος νὰ ἐργασθῇ ὅπως αὐτὸς ἔκρινε καλύτερον καὶ ὑπεχρεοῦτο μόνον νὰ τηρῇ τὸν ταγματάρχην ἐνήμερον ὡς πρὸς τὸν τόπον ὅπου εὑρίσκετο.

Καὶ τώρα εἶχαν χαθῆ τὰ ἴχνη του. Ἡ τελευταία εἴδησίς του εἶχεν ἔλθει ἀπὸ τὴν Μαδρίτην πρὸ τριῶν ἑβδομάδων. Ἔκτοτε οὔτε λέξις εἶχε ληφθῆ, ἐπιτρέπουσα νὰ εἰκάσωμεν ἐὰν ἦτο ζωντανὸς ἢ πεθαμένος — γεγονὸς ἄνευ προηγουμένου.

— Σοῦ ἀναθέτω αὐτὴ τὴ δουλειὰ— μοῦ εἶπεν ὁ ταγματάρχης — γιατὶ πιστεύω ὅτι θὰ ἔχωμε νὰ κάμωμε μὲ ἄνδρες καὶ διὰ προδήλους λόγους σὺ μπορεῖς νὰ ἀποσπάσῃς περισσότερα ἀπὸ τοὺς ἄνδρες παρὰ ἐγώ.

— Φαντάζεσθε ὅτι ἔχει πέσει εἰς παγίδα; δὲν ἠμπόρεσα νὰ συγκρατήσω αὐτὴν τὴν ἐρώτησιν.

Ὁ ταγματάρχης ἐσήκωσε λιγάκι τοὺς ὤμους του.

—Τὸ φοβοῦμαι, ἀπήντησε βαρύθυμος. Ἡ ἀποστολὴ ἦτο πολὺ ἐπικίνδυνος' ἀλλὰ ἦτο καὶ πολὺ ἐπείγουσα, καὶ αὐτὸς δὲν εἶνε ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θὰ ἄφινε τὴν Ὑπηρεσίαν του χωρὶς εἰδήσεις, ἐὰν ἦτο εἰς θέσιν νὰ στείλῃ μήνυμα.

Πιστεύω ὅτι ὁ ταγματάρχης μοῦ ἀνέθεσεν αὐτὴν τὴν ἀποστολὴν καὶ γιὰ ἕναν ἄλλον λόγον ἐκτὸς ἐκείνου ποὺ ἀνέφερε: τουτέστι διότι ἤξευρε καλὰ ὅτι ὁ Πέτερ......καὶ ἐγὼ εἴμεθα στε-

ΟΙ ΞΕΝΟΙ ΜΑΣ ΣΟΦΟΙ

ΕΥΑΡΕΣΤΟΣ ΜΠΡΕΣΤΙΑ

Μεταξὺ τῶν ἐπιφανεστέρων ξένων μας συγκαταριθμεῖται ἀναμφιλέκτως ὁ Ἰταλὸς δρ Εὐάρεστος Μπρέτσια, τοῦ ὁποίου ἡ εὐρυμάθεια καὶ ἐπιστημονικὴ παραγωγὴ εἶναι ἴσαι πρὸς τὴν εὐγένειαν καὶ μετριοφροσύνην.

«Εἶμαι φιλέλλην, μᾶς ἔλεγε, ἐξ ἐνδομύχου ἀνάγκης ἐπιστημονικῆς». Διευθύνων ἀπὸ τοῦ 1903 τὸ Μουσεῖον τῆς Ἀλεξανδρείας καὶ τὰς ἐν τῷ νομῷ Βεχέρας ἀνασκαφάς, ἐπεξεργάζεται ἕνα μέγα κεφάλαιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας, διότι ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς της ἡ Ἀλεξάνδρεια μέχρι σήμερον ἔμεινεν ἑστία ἑλληνικῆς πνευματικῆς διαίτης. Καὶ μετὰ τοὺς Πτολεμαίους, ἐπὶ Ρωμαίων, ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου μέχρι τοῦ Μ. Κωνσταντίνου, ἔμεινε τόσον ἑλληνική, ὥστε αἱ δημόσιαι ἐπιγραφαὶ καὶ τὰ νομίσματα ἦσαν ἑλληνιστὶ συντεταγμέναι ἢ δίγλωσσοι. Ἔπειτα, ἐπιδικασθείσης τῆς Αἰγύπτου εἰς τὸ Ἀνατολικὸν Κρατος, ἡ Ἀλεξάνδρεια ὑπῆρξε μέχρι τῆς ἀραβικῆς κατακτήσεως τὸ χωνευτήριον Ἑλληνισμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ. Διότι, ἂν ἡ Παλαιστίνη ἐγένετο τὸ λίκνον τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἀποστόλων, ἡ Ἀλεξάνδρεια ὑπῆρξεν ἡ ἑστία τοῦ Χριστιανισμοῦ ὡς ἠθικοφιλοσοφικοῦ συστήματος. Ἔκτοτε μέχρι τοῦ Μωχαμὲτ Ἀλῆ ἀφανίζεται πᾶσα πνευματικὴ ζωὴ καὶ ἡ Ἀλεξάνδρεια καταντᾷ χωρίον 5.000 κατοίκων ἐπὶ τῶν ἐρειπίων τῆς πτολεμαϊκῆς μητροπόλεως. Ὁ Μουσουλμάνος Μακεδὼν ἀνακτίζει τὴν πόλιν τοῦ ἐθνικοῦ Μακεδόνος καὶ οἱ Ἕλληνες συρρέουν διαρκῶς προαγόμενοι. Οὕτω τὸ εὐρὺ στάδιον τῆς δράσεως τοῦ κ. Μπρέτσια περιστρέφεται περὶ τὴν Ἑλληνικὴν —πνευματικὴν καὶ ἄλλην— ζωὴν τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ὁ κ. Μπρέτσια

Διὰ τῶν πολλῶν μελετῶν, τὰς ὁποίας ἐδημοσίευσε (θὰ ἐπεξέτευεν ἐδῶ ὁ κατάλογός των, διότι εἶναι γνωστότατος εἰς τοὺς εἰδικοὺς) ἔχυσε πολὺ φῶς ἐπὶ τῆς μακραίωνος ταύτης ἑλληνικῆς περιόδου καὶ διὰ τῆς ὡραίας διευθετήσεως καὶ τοῦ διαρκοῦς πλουτισμοῦ τοῦ Μουσείου του κατέστησεν ἐμφανῆ καὶ προσιτὴν τὴν μελέτην αὐτῆς.

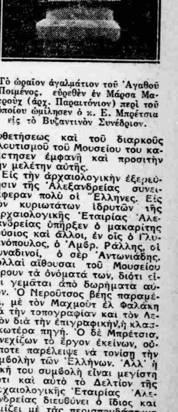

Τὸ ὡραῖον ἀγαλμάτιον τοῦ Ἀγαθοῦ Ποιμένος, εὑρεθὲν ἐν Μάρσα Ματροὺχ (ἀρχ. Παραιτόνιον) περὶ τοῦ ὁποίου ὡμίλησεν ὁ κ. Ε. Μπρέτσια εἰς τὸ Βυζαντινὸν Συνέδριον.

Εἰς τὴν ἀρχαιολογικὴν ἐξερεύνησιν τῆς Ἀλεξανδρείας συνεισέφεραν πολὺ οἱ Ἕλληνες. Εἰς τῶν κυριωτάτων ἱδρυτῶν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας Ἀλεξανδρείας ὑπῆρξεν ὁ μακαρίτης Γούσιος καὶ ἄλλοι, ἐν οἷς ὁ Γλυμενόπουλος, ὁ Ἀμβρ. Ράλλης, οἱ Συναδινοί, ὁ σὲρ Ἀντωνιάδης. Πολλαὶ αἴθουσαι τοῦ Μουσείου φέρουν τὰ ὀνόματά των, διότι εἶναι γεμᾶται ἀπὸ δωρήματα αὐτῶν. Ὁ Νεροῦτσος βέης παραμένει, μὲ τὸν Μαχμοὺτ ἐλ Φαλάκη διὰ τὴν τοπογραφίαν καὶ τὸν Λετρὸν διὰ τὴν ἐπιγραφικήν, ἡ κλασσικωτέρα πηγή. Ὁ δὲ Μπρέτσια, συνεχίζων τὸ ἔργον ἐκείνων, οὐδέποτε παρέλειψε νὰ τονίσῃ τὴν συμβολὴν τῶν Ἑλλήνων. Ἀλλ' ἡ ἰδική του συμβολὴ εἶναι μεγίστη διότι καὶ αὐτὸ τὸ Δελτίον τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας Ἀλεξανδρείας διευθύνει ὁ ἴδιος καὶ γεμίζει μὲ τὰς περισπουδάστους μελέτας του. Ἀκμαῖος ἀκόμη, διότι ἐγεννήθη τῷ 1876, ἔχει ἐνώπιόν του εὐρὺ τὸ στάδιον.